INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 66

Portefeuillehouder:	R. Broekema
Portefeuille:	
Programma:	6 Sociaal domein
Taakveld:	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
Datum:	14 maart 2023

Onderwerp: Informatienota aan de raad inzake tarieven en tegemoetkoming Pluryn

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:
De situatie van Pluryn en de insteek voor tarieven en tegemoetkoming Pluryn

INLEIDING
We informeerden u eerder over de zorgelijke situatie bij Triade Vitree, een van de aanbieders van jeugdhulp in onze gemeente (informatienota 13 december 2022). Zorgwekkend is ook de situatie bij Pluryn, een andere organisatie die voor onze gemeente en onze regio zorg voor kinderen en jongeren biedt. Met een herstelplan wordt via onder andere hogere tarieven en een incidentele financiële tegemoetkoming ingezet op continuïteit. Daarover gaat deze informatienota.

De problemen van zorgaanbieders die de hulp aanbieden aan onze meest kwetsbare jeugdigen staan niet op zich en doen zich voor in het hele land, niet alleen in onze regio en onze stad. Landelijke ontwikkelingen en omstandigheden spelen hierin een rol. Dat maakt dat we blijvend moeten inzetten op het beschikbaar hebben en houden van goede hulp voor de jeugdigen in onze gemeente die deze zorg nodig hebben.

KERNBOODSCHAP

- Minder inkomsten, hogere kosten

Zoals eerder bekendgemaakt, zetten gemeenten in de regio Flevoland in op het terugdringen van het aantal uithuisplaatsingen. Deze ‘jeugdhulp met verblijf’ beschouwen we als een noodmaatregel die om diverse redenen voorkomen moet worden. Dat lukt steeds beter, in ieder geval waar het gaat om gesloten jeugdhulp aan zeer kwetsbare jongeren die niet bereikbaar leken voor lichtere vormen van hulp. Juist op dit gebied, de ‘JeugdzorgPlus’, daalt het aantal opnamen. De bedbezetting daalt zelfs steeds sterker.

Deze positieve ontwikkeling heeft voor Pluryn, aanbieder van deze gespecialiseerde zorg, een keerzijde. De inkomsten dalen fors, terwijl de kosten onveranderd hoog zijn en zelfs stijgen. Denk daarbij aan de gestegen lonen en energieprijzen. Daarnaast is de complexiteit van de problematiek van de kinderen en jongeren die nog wel worden geplaatst groter dan voorheen. Depressies,

psychoses, suïcidaliteit, eetproblemen, verslaving en crimineel gedrag maken het noodzakelijk dat er ondanks de daling juist meer professionals paraat staan.

Pluryn wordt al sinds 2018 geconfronteerd met financiële problemen. De organisatie bestreed die problemen met verkoop van vastgoed en reorganisaties. Dat blijkt nu onvoldoende. Pluryn meldt grote verliezen op het gebied van jeugdhulp. Die zijn dermate ernstig, dat het voor de organisatie moeilijker wordt om geld te lenen. De Jeugdautoriteit, de rijksinstantie die adviseert op het gebied van jeugdhulp, bevestigt het hierboven geschetste beeld.

De problemen worden versterkt doordat zeven regio's, waaronder Flevoland, voor specifieke voorzieningen relatief lage – en naar nu blijkt te lage – tarieven vaststelde. Het gaat om de zogeheten Jeugdzorg+ en driemilieusvoorzieningen. Dat zijn locaties waar verblijf, scholing/werk en vrijetijdsbesteding op één terrein aangeboden worden. De Jeugdautoriteit stelt op basis van onderzoek vast dat de verschillen in tarieven van de zeven regio's met de rest van Nederland aanzienlijk zijn.

- Oplossingen

Jeugdautoriteit, Pluryn en gemeenten kwamen samen tot de volgende conclusies:

- Pluryn kan de bedrijfsvoering amper nóg efficiënter en dus goedkoper maken. Adviesbureau Berenschot stelt vast dat Pluryn de afgelopen jaren die bedrijfsvoering al heeft aangepast en dat de overhead er lager is dan gemiddeld.
- Het Rijk weigert vooralsnog bij te dragen in de frictiekosten die het gevolg zijn van de, ook door de landelijke overheid gewenste, afname van JeugdzorgPlus.
- De stijging van de personeelskosten blijft vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en de inflatie voorlopig een feit.
- De stijgende energiekosten zorgden onverwacht voor € 2,5 miljoen aan extra uitgaven. De verwachting is dat het Rijk hier een compensatie voor aanbiedt.
- De tekorten op het gebied van de driemilieusvoorzieningen zijn, vanwege de al beschreven oorzaken, het grootst.

Net als Triade Vitree wordt de situatie bij Pluryn bestempeld als zorgelijk. Er zijn maatregelen nodig voor de middellange en de korte termijn.

- Middellange termijn: gemeenten en Pluryn werken samen aan een herstelplan. Onderdelen daarvan zijn een mogelijke centralisatie van specifieke voorzieningen en een nóg verdere verbetering van de bedrijfsvoering. Verder worden vraag en aanbod van zorg beter op elkaar afgestemd.
- Korte termijn: de tarieven voor de driemilieusvoorzieningen en JeugdzorgPlus worden verhoogd. Dat geldt voor dit jaar. Ten aanzien van 2022 is een tegemoetkoming in de kosten overeengekomen. De gemeenten monitoren met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van VWS de aansluiting van de tarieven op de zorgkosten en dat kan mogelijk tot bijstellingen leiden. Dat gebeurt ook als het Rijk alsnog frictiekosten of kostenstijgingen compenseert. Voor de maatregelen op de korte termijn stellen de gemeenten aanvullende voorwaarden waaraan Pluryn moet voldoen om in onze regio in aanmerking te komen voor een aanvullende bijdrage. Daartoe zorgt de regio voor nauwe aansluiting bij de ontwikkelingen van herstelplan en de bovenregionale overleggen.

VERVOLG

- De hogere kosten voor Pluryn zijn voor een deel al verwerkt in de contracten en tarieven van 2023. De eenmalige extra uitgave aan Pluryn voor 2022 is voor onze gemeente € 161.239,00.

(Dit is het aandeel voor Lelystad van de tegemoetkoming die door de gemeenten van 7 jeugdhulpregio's wordt gedaan). Deze eenmalige bijdrage is opgenomen in de jaarrekening 2022. De meerjarige gevolgen van hogere tarieven zijn – op basis van de regiobegroting – verwerkt in de gemeentebegroting 2023.

- De geschetste problemen zijn niet uniek voor onze gemeente en zelfs niet voor onze regio. Het hersteltraject en de zorgcontinuïteit agenderen wij als regio bij bovenregionale overleggen en overleggen met VNG en ministerie. Utrecht is de accounthoudende regio. In omstandigheden waarbij continuïteit in de jeugdzorg onder druk komt te staan wordt gebruik gemaakt van het 'Draaiboek continuïteit jeugdhulp'. Daarin staat beschreven wat de rol is van de accounthoudende regio, de aanbieder en de Jeugdzorgautoriteit en welk stappenplan past bij de mate van continuïteitsrisico.
- De versteviging van de regionale samenwerking zetten wij voort. Dit moet leiden tot het stroomlijnen van administratieve processen en contracten en levert op termijn naar verwachting kostenvoordeel op. De samenwerking heeft geen betrekking tot de toegang tot de zorg. Die blijft onze gemeente zelf doen.

Met het bovenstaande geven wij invulling aan onze opgave om voor onze meest kwetsbare jeugdigen voldoende en kwalitatieve zorg te bieden en beschikbaar te houden voor de toekomst. i

Bijlagen
Geen bijlagen.